

2008 ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ОТ ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР

Гледайки назад към 2008 г. мога уверено да заявя, че тя беше успешна за нашия Център. Това беше първата ни самостоятелна година и много приятели ни подкрепиха по различни начини – било то да ни окуражат или да дарят средства, да ни почерпят чаша вино след дълъг работен ден или пък просто ни казаха „Благодаря!“ след поредното обучение и консултация.

С толкова много приятели и партньори нямаше как да не успеем в нашето начинание, а именно да допринесем за добруването на много деца. Ние вярваме, че качествено образование за всички деца (и под всички имаме предвид наистина всички) трябва да бъде приоритет за нашата държава, която продължава да е в преход. Както казва в една от книгите си Дък Биклин, да се пита дали приобщаващото образование е нещо добро, е като да се пита дали вторниците са нещо добро. И двете са неизбежни и естествени. Ние твърдо вярваме в това и винаги ще стоим зад тази позиция.

Искаме да изразим искрени и специални благодарности на фондация ОАК, Асоциацията на българските Чийвнинг стипендианти, Британско посолство в София, Save the Children – Норвегия, Логос АБВ и на всички хора свързани с тях – Алан Хийт, Анна Джофри, Емилия Славова, Грета Ганчева, Жулиета Темникова, д-р Йън Смайт, Лора Паркър, Олга Георгиева, Петя Христова, Пресияна Манолова, Таня Ковачева, Весела Герчева, Юлиан Войнов и още много други. А на всички, които съм пропуснала да спомена, обещаваме да почерпим едно питие.

Ива Бонева

П р и о б щ а в а щ о   О Б Р А З О В А Н И Е

Преподаване по европейски начин - Разпространение на британски модели и подходи в образованието е нов проект, който ЦПО започна да реализира в сътрудничество с Асоциацията на българските Чийвнинг стипендианти. Целта на проекта е да подпомогне интеграцията на България в ЕС чрез прилагане на британски модели и подходи в хода на реформиране на системата на българското образование и чрез гарантиране на правилното разпределение на европейските фондове.

Проектът, който ще приключи през 2009 г., предвижда издаване на наръчник с добри практики и обучение на български педагози от началните, средните и най-вече висшите учебни заведения. Целта е да се подкрепи МОН в хода на промяна на българската образователна система от силно сегрегирана към приобщаваща. Ние вярваме, че този въпрос е приоритет за България и страната ни към момента силно изостава в това отношение в сравнение с останалите страни-членки на ЕС.

EMBED - Прилагане на практики в обучението през целия живот, съобразени с дислексията, е международен проект за индивидуална подкрепа на хората с дислексия в цяла Европа. Сътрудничеството на шест държави е подкрепено от Програмата за обучение през целия живот на Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура на Европейския съюз. ЦПО е българският партньор в този дву-годишен проект.

EMBED се стреми да съчетае натрупаните опит, продукти и резултати от редица реализирани проекти, които са оказали влияние върху хората с дислексия и да направи така, че тези практики да се внедрят във всички аспекти от живота на хората с дислексия – от националната политика до ежедневната практиката в училищата. Проектът цели да идентифицира и изясни проблемни области и слабости в системата за да се изгради по-ефективен модел за осъществяване на реална промяна в предоставянето и достъпността на услуги, която да се налага чрез динамично и активно разпространение на резултатите. Партньорите по проекта ще насърчават активно различните групи потребители да преразгледат обслужването и подкрепата, които получават в момента и да извършват ефективни промени посредством серия от инструменти за самоанализ, разработени чрез синтезиране на опита от минали проекти. Информация за резултатите от проекта, който ще продължи до 2010, както и неговото развитие може да бъде намерена на сайта на проекта <http://www.embeddyslexia.eu/>.

ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Проектът "Деца в Безопасност" продължи и през 2008г. и обедини неформалната мрежа от неправителствени организации, които работят в сферата на закрила на децата. Проектът запозна 14 български неправителствени организации с международните стандарти за „Закрила на детето“. Черпейки опит от първата година на проекта, ние продължихме да работим с неправителствени и обществени организации и доставчици на услуги за деца и им помогнахме да въведат минимални стандарти за закрила на децата в тяхната ежедневна дейност, както и други организационни процедури. Проектът обхваща седем региона в България.

Системен отговор на детската порнография е нов проект, който екипът ни стартира през м. август. Проектът се реализира съвместно с регионалния офис за Югоизточна Европа на международната детска правозащитна организация Спасетет децата – Норвегия. Проектът се стреми да заздравя системата за превенция на сексуална експлоатация на деца в Интернет в Босна и Херцеговина и България.

Our objective is to provide an overview and draw suggested recommendations to inform future actions in Bulgaria and collect good practice examples from Eastern Europe that can be transferred to Bosnia and Herzegovina

Целта е да се направи преглед на съществуващите в България система, процедури и капацитет за превенция и да се изведат препоръки за бъдещи действия в България, както и да се опишат добри практики, които могат да бъдат пренесени в Босна и Херцеговина.

Центърът за приобщаващо образование започна проучване с две основни цели:

- да изследва съществуващите в България система, процедури и капацитет за превенция и справяне със сексуалната злоупотреба и експлоатация на деца, особено под формата на детска порнография в Интернет и да набележи препоръки за справяне с идентифицираните проблемни области;
- да идентифицира добри практики, които могат да бъдат адаптирани и възпроизведени от граждански организации и държавни институции в Босна и Херцеговина

Проучването ще предостави и база за бъдещо планиране на действия срещу разпространението на този проблем в България. Резултатите от проучването ще бъдат представени и дискутирани на кръгла маса, която ще се състои в София през месец май 2009 г. Целта на дискусиата, организирана от ЦПО, ще е да събере всички заинтересовани институции и неправителствени организации, които работят за превенция и борба с детска порнография и онлайн злоупотреби и да даде възможност на участниците да постигнат съгласие относно основните препоръки и най-спешните мерки, които трябва да се предприемат в близкото бъдеще, за да се осигури по-безопасно Интернет пространство за децата.

И ДРУГИТЕ ТРЯБВА ДА ЗНАЯТ

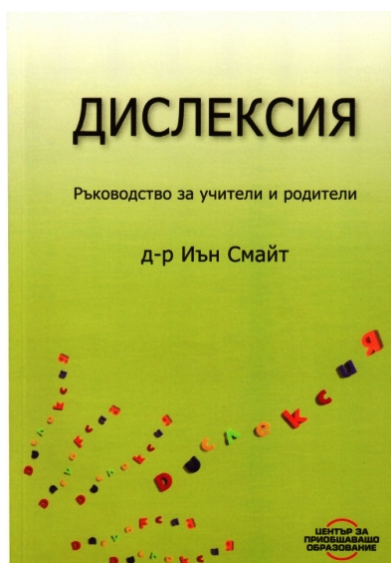
Не е достатъчно да знаем в какво вярваме и какво знаем. Другите също трябва да го знаят. Колкото повече хора обучени от нас и приобщени към идеята на приобщаващо образование за ВСИЧКИ и реализиране на правата на децата, толкова по-добре. В това отношение 2008 беше добра година.

Алан Хийт обучава български професионалисти, учители и родители

През м. март бяхме домакини на г-н Алан Хийт, международен консултант и учител, който проведе четириднешно обучение „Гимнастика за мозъка“ (Educational Kinesiology – Brain Gym). По време на престоя си в България Алън направи оценка на индивидуалните нужди на деца със СНСУ и изнесе три лекции на тема „Слухова преработка“ и „Сензорна интеграция“ за учители и родители.

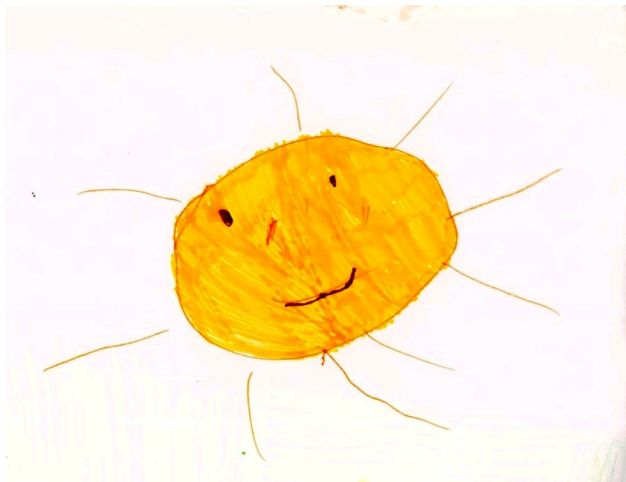
Алан е с уникална квалификация в своята област. Той е инструктор и консултант по Brain Gym®, един от малкото хора в Европа, с права и квалификация на това ниво.

Алан има също така квалификация да практикува невро лингвистика – наука, която изучава как човешкият мозък работи и учи. Като добавим към тази му квалификация и знанията му за звукотерапия и техники за бързо учене, можете да си представите каква ценна и практическа помощ оказва Алан на училища, учители и отделни хора. Той е провел обучения и семинари на тези теми за хиляди учители в цяла Европа и Великобритания.

Дислексия - наръчник за родители и учители ще бъде издадена всеки момент. Хиляди деца страдат от Дислексия – затруднение в усвояването на писането и четенето. Те не са глупави, те са различни.

За пръв път на български можете да прочетете книгата на Др. Йън Смайт - един от водещите международни специалисти в областта на дислексията. Книгата помага да се идентифицират трудностите и нуждите на хората с дислексия, какви ресурси са на разположение и предоставя прости методи за подкрепа на детето с дислексия вкъщи, в училище и през целия му живот.

СЛЪНЧИЦА е проект на Центъра за приобщаващо образование – социално предприятие, което подкрепя дейността на ЦПО. Slanchica.com е он-лайн магазин, в който можете да откриете материали в помощ на ученето и полезни публикации. Десет процента (10%) от стойността на всяка покупка се дарява на специален Фонд в подкрепа на деца със специални образователни потребности на ЦПО. Фондът финансира публикации, събития, семинари и специални дейности, които помагат на специалните чудесни деца да постигат успехи и живеят щастливо.

Екипът на ЦПО обучава директори от цяла България как да приобщат деца със специални образователни потребности към общата образователна система в Националния институт за обучение на директори в гр. Баня. Екипът ни проведе серия от тридневни обучения, отзивите от които бяха много положителни и окуражаващи.

Двама представители на ЦПО са активни членове на междуведомствена работна група, отговорна за изработката на Национална програма за подкрепа на деца със специални образователни потребности, която ще продължи работата си и през 2009г.

Обученията по заявка, предоставяни от ЦПО, бяха изключително търсени през 2008 г. След опита, който натрупахме с работата си с предучилищни и училищни групи за приобщаване на деца със СОП в общобразователната система и след успехите, които имахме през 2007 г., ЦПО, заедно с партньорите ни от Логос АБВ (частен център за диагностика и терапевтична работа), организира серия от обучения, специално направени да помогнат на родители и специалисти, които работят с деца с трудности при ученето, да разберат по-добре нуждите и да наблягат на силните страни на децата. Най-популярни бяха следните теми:

- Приобщаващо образование и специални образователни потребности – какво е това?
- Хиперактивност и дефицит на вниманието – как да ги разпознаваме и как да подкрепим децата
- Дислексия
- Подкрепящата среда
- Педагогика и терапия на Мария Монтесори
- По-добро поведение чрез по-добро учене
- Няма две еднакви деца.
- Работа в екип в училище за подкрепа на деца със СОП

Центърът за приобщаващо образование е сред учредителите на *Българската платформа за международно развитие* (BIPID). Целта на Платформата е да даде възможност на български НПО да участват активно в процеса на формулиране и изпълнение на политиката на страната за предоставяне на сътрудничество за развитие. Изпълнителният директор на ЦПО е член на Управителния съвет на Платформата.